

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA220036		23.01.2023

Betreft: Advies betreffende het voorontwerp van wet inzake de preventie en de bestrijding van feminicides, gendergerelateerde dodingen, en het geweld dat daar aan voorafgaat

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB') inzonderheid het artikel 59 §1, 2^e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek van de Staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit om advies uit te brengen over het voorontwerp van wet inzake de preventie en de bestrijding van feminicides, gendergerelateerde dodingen, en het geweld dat daar aan voorafgaat.

Gelet op de overmaking door de GBA van voormeld verzoek aan het Controleorgaan op 24/11/2022 in het kader van het zgn. 'het één loket principe' (cf. art.54/1, §1 wet van 3 december 2017 tot oprichting van het Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna WOG))

Gelet op het verslag van de heer Koen Gorissen, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 23 januari 2023 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2^o, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WGB en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WGB.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)*).

³ Artikel 4 §2, 4^e lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, 3^e lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

II. Voorwerp van de aanvraag

6. De verzoeker vraagt het advies van het Controleorgaan betreffende "*het voorontwerp van wet inzake de preventie en de bestrijding van feminicides, gendergerelateerde dodingen, en het geweld dat daar aan voorafgaat*" (hierna 'het wetsontwerp'). Met dit wetsontwerp wil de indiener "*het Verdrag van de Raad van Europa inzake de voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld van 11 mei 2011*" (Verdrag van Istanbul) ten uitvoer leggen, met het oog op de preventie en de bestrijding van feminicides, gendergerelateerde dodingen en het geweld dat daaraan vooraf gaat.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid *juncto* 236 § 3 WGB.

Volgens de memorie van toelichting⁷ (MvT) belemmert het ontbreken van een definitie van feminicide en de identificatie ervan, de studie van het fenomeen, de productie van statistieken en de statistische samenwerking op Europees of Internationaal niveau. De MvT⁸ verwijst verder naar de Commissie voor de hervorming van het strafrecht, dat een advies heeft uitgebracht, waarin zij van mening is dat de noodzakelijke zichtbaarheid en registratie van feminicides kan worden bereikt met andere middelen dan opnemingen ervan in het strafwetboek, meer bepaald door een specifieke registratie en codering op het niveau van de parketten en politie, de vaststelling van een wettelijke definitie van feminicide, bijzondere aandacht ervoor in de opleiding, een rapportageverplichting en het recht voor verenigingen om gerechtelijke stappen te ondernemen.

Het wetsontwerp voorziet hiertoe in een conceptueel kader en definities, een toepassingsgebied, algemene principes, gegevensverzameling/analysemechanisme en publicaties, opleiding van beroepsbeoefenaars, slachtofferrechten en het recht om in rechte op te treden.

7. De overheden evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie waarvoor het COC exclusief bevoegd is, worden strikt door de wet gedefinieerd. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, in het huidige geval die welke door de politiediensten worden verricht of die een weerslag hebben op de informatiehuishouding van de politiediensten.

Hoe dan ook blijven de adviezen van het COC niet noodzakelijk beperkt tot het (de) artikel(en) zoals vermeld in een adviesaanvraag. Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen en bepalingen die tot zijn bevoegdheid behoren krachtens bovenvermelde regelgeving.

Het Controleorgaan is niet alleen een gegevensbeschermingsautoriteit, maar is ook belast met de controle en het toezicht op de politionele gegevensbanken⁹ en alle politionele verwerkingen, ook wat betreft aspecten zoals wettelijkheid, efficiëntie en doeltreffendheid. Met deze elementen (bv. de haalbaarheid en de operationele capaciteiten) wordt ook rekening gehouden in elke adviesaanvraag.

Voorafgaandelijk moet nog worden opgemerkt dat in het wetsontwerp een titel I ontbreekt (de tekst start onmiddellijk met een titel II).

III. Bespreking van de aanvraag

Hoofdstuk 1 – Definities

⁷ Zie Mvt, p. 2;

⁸ Zie Mvt, p. 3;

⁹ Zie het activiteitenverslag 2020 van het COC, https://www.contreleorgaan.be/files/Activiteitenverslag_COE_2020_N.pdf, paragrafen 7 en 8.

Artikel 3

8. Dit artikel van het wetsontwerp voorziet in een twintigtal definities, onder meer met betrekking tot genderperspectief, economisch geweld, eengerelateerd geweld, dwingend gedrag, controlerend gedrag, enz. ..., die uiteraard van belang zijn in de verdere toepassing van het wetsontwerp, onder meer met betrekking tot de gegevensverzameling en publicaties (artikelen 8 e.v. van het wetsontwerp). Uit het voormeld aantal definities blijkt dat het wetsontwerp relatief complex is en dan ook niet zomaar eenvoudigweg implementeerbaar lijkt voor de diensten die onder het toepassingsgebied vallen.

Hoofdstuk 2 - Toepassingsgebied

Artikel 4

9. De wet is overeenkomstig artikel 4 van het wetsontwerp van toepassing op alle personen in de publieke sector, met inbegrip van de overheidsorganen, alsook op alle administratieve en gerechtelijke overheden, met betrekking tot elke maatregel, beslissing en elk beleid dat verband houdt met het toepassingsgebied van deze wet.

Gelet op voorgaande ruim toepassingsgebied is het wetsontwerp derhalve onder meer ook van toepassing op de gehele geïntegreerde politie (hierna 'GPI').

Titel III – Gegevensverzameling en publicaties

Artikel 8

10. Dit artikel bepaalt dat de bevoegde overheden, waaronder de GPI, de *relevante gegevens* (zie hiervoor ook de verschillende definities in artikel 1 van het wetsontwerp) registreren. De uitvoeringsmodaliteiten met betrekking tot de relevante gegevens (waaronder uitsplitsing van de te verzamelen gegevens, de verzamelingsmethode, de registratiewijze, de bevoegde overheden, alsook de wijze waarop een jaarlijkse evaluatie van de gegevensverzameling en statistieken zal uitgevoerd worden) dienen overeenkomstig artikel 8 van het wetsontwerp nog nader te worden bepaald door de Koning. **Het verdient aanbeveling om hier te voorzien dat het voorafgaand advies nodig is van het Controleorgaan aangaande voormeld Koninklijk besluit, als bevoegde toezichhoudende autoriteit van de politiediensten, zoals bedoeld in artikel 26, 7°, a) WGB.**

Dit artikel beoogt derhalve de registratie door de GPI en parketten van feminicides en gendergerelateerde dodingen (en pogingen hiertoe, zie artikel 1 §4 wetsontwerp) om de gegevens te verzamelen die nodig zijn voor de publicatie van statistische en kwalitatieve verslagen en om de identificatie en de classificatie van feminicides mogelijk te maken. Volgens de MvT zijn *onder meer* de volgende gegevens relevant: voor de slachtoffers (leeftijd, geslacht, type kwetsbaarheid of discriminatiegrond), voor de daders (leeftijd, geslacht, bestaan voorgeschiedenis van geweld) en per type, de relatie tussen de dader en het slachtoffer.

11. De GPI zal dus volgens voormeld artikel 8, A) heel wat informatie (zie de verschillende definities onder artikel 1, onder meer types kwetsbaarheden en discriminatiegronden) dienen te verwerken, wat momenteel niet is voorzien in de politionele gegevensbanken, waaronder bijvoorbeeld het ISLP¹⁰ voor de lokale politie en het FEEDIS¹¹ voor de federale politie, de ANG¹², of de bijzondere gegevensbanken¹³ en B), deze informatie moeten overmaken aan de minister (die de Gendergelijkheid onder zijn bevoegdheden heeft) of het Instituut (Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen).

A) Informatieverwerking

12. Overeenkomstig artikel 44/1 WPA, kan de GPI informatie en persoonsgegevens verwerken, voor zover deze laatste toereikend, terzake dienend en niet overmatig van aard zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke en van gerechtelijke politie. Artikel 44/2 WPA bepaalt verder dat indien de informatie en de persoonsgegevens dienen te worden gestructureerd, zodat ze rechtstreeks kunnen worden teruggevonden, dit in een operationele politionele gegevensbank dient te gebeuren, zoals de ANG of onder meer de basisgegevensbanken, waaronder het ISLP en het FEEDIS.

13. Momenteel voorzien deze operationele gegevensbanken de door artikel 8 voorziene relevante gegevens, verder uit te werken door de Koning, nog niet. Deze voorziene relevante gegevens dienen alleszins overeenkomstig artikel 44/1 WPA toereikend, terzake dienend en niet overmatig van aard te zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Het komt aan de steller van het ontwerp toe om hieromtrent nadere toelichting te verschaffen.

14. Het is verder aangewezen om in het wetsontwerp duidelijk te bepalen hoe de GPI (of een andere dienst?) voormelde gegevens dienen te verwerken: in de voormelde operationele politionele gegevensbanken, in een nieuw op te richten (bijzondere) gegevensbank, bij de GPI of een andere verwerkingsverantwoordelijke? Hoe en waar deze gegevens worden verwerkt, bijvoorbeeld in de ANG, een basisgegevensbank dan wel een bijzondere gegevensbank, heeft immers een invloed op de

¹⁰ *Integrated System for the Local Police.*

¹¹ *Feeding Information System.*

¹² Algemene Nationale Gegevensbank.

¹³ Artikel 44/11/3 WPA.

voorwaarden en modaliteiten van toepassing op de opgeslagen data. Zo hebben de basisgegevensbanken vaste bewaartermijnen en kan hiervan - behoudens uitdrukkelijk afwijkende bepaling, wat tot op heden nog nooit is gebeurd en waarvan de opportuniteit ook zeer sterk te betwijfelen valt - niet afgeweken worden. Indien men daarentegen uitgaat van een bijzondere gegevensbank, dient de oprichting ervan verantwoord te worden door een bijzondere behoefte en dienen de voorwaarden van artikel 44/11/3 WPA van toepassing te zijn. Verder heeft deze keuze ook een invloed op de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke¹⁴.

15. Ingeval van opname in de operationele politionele gegevensbanken zal verder één en ander technisch dienen te worden voorzien en uitgewerkt door de verantwoordelijke politionele directie DRI¹⁵ van de federale politie, aangezien men de beschikking wil hebben over makkelijk terug te vinden statistieken inzake slachtoffers en daders, type kwetsbaarheden en discriminatiegronden, bestaan voorgeschiedenis van geweld bij daders, de relatie tussen dader en slachtoffer, etc.

Gezien de overbelasting en de veelheid aan 'prioriteiten' waarmee de directie DRI systematisch te kampen heeft - en die onder meer om die reden actueel het voorwerp uitmaakt van een externe audit -, lijkt het geen eenvoudige oefening te zullen worden om voormelde (historische) databanken als dusdanig aan te passen. Daar komt nog bij dat actueel alle zeilen bijgezet worden om het megaproject *i-police* uit te rollen, waarbij de komende jaren afscheid lijkt te zullen worden genomen van de oude concepten, structuren en applicaties met zijn diverse soorten gegevensbanken en men zich dus absoluut moet afvragen of het dan nog zinvol en (zowel budgettair als operationeel) verantwoord is deze historische databanken en applicaties alsnog aan te passen aan de invoering van huidig wetsontwerp.

16. Ook ingeval van een nieuw type op te richten gegevensbank, bij een andere verwerkingsverantwoordelijke dan de GPI of de bevoegde politiministers, ontbreekt het in het wetsontwerp aan afdoende uitwerking hieromtrent. Het ontworpen artikel 8 beperkt zich *in se* tot het overlaten van de uitsplitsing van de te verzamelen gegevens aan de Koning. Het wetsontwerp blijft stilzwijgend met betrekking tot de juridische omkadering van deze gegevensverwerking. Recent nog oordeelde het Grondwettelijk Hof bij arrest van 10 maart 2022¹⁶ hieromtrent als volgt: "*Bij artikel 22 van de Grondwet wordt aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehouden om te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven. Het waarborgt aldus aan elke burger dat geen inmenging in de uitoefening van dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.*"

¹⁴ Artikelen 44/11/2 en 44/11/3 WPA.

¹⁵ Directie van de politionele informatie en de ICT middelen (één van de directies van de Algemene Directie van het middelenbeheer en de informatie, DGR).

¹⁶ GwH, n° 33/2022 van 10 maart 2022, overweging, B.13.1, www.grondwettelijkhof.be

...

Bijgevolg moeten de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd¹⁷. In dat verband maken de volgende elementen, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, in beginsel essentiële elementen uit : 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens (advies van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet « betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie », Parl. St., Kamer, 2020-2021, DOC 55-1951/001, p. 119)»(overweging B.13.1).

17. Voormelde aspecten dienen dus absoluut wettelijk geregeld te worden, in huidig wetsontwerp, indien sprake van een nieuw type op te richten gegevensbank, bij een nader te bepalen verwerkingsverantwoordelijke, andere dan de bevoegde politieministers of de GPI, dan wel de WPA indien één en ander gezien wordt als onderdeel/deel van het bestaande wettelijke kader rond politionele gegevensbanken.

B) *Overmaking van politionele informatie aan de Minister voor Gendergelijkheid en/of het Instituut*

18. Artikel 8 van het wetsontwerp bepaalt dat de Minister of het Instituut jaarlijks een verslag zullen publiceren, met de belangrijkste statistieken, dat minstens de volgende informatie bevat:

- het aantal feminicides en hun indeling in categorieën en types zoals bedoeld in artikel 3 §2;
- het aantal gendergerelateerde dodingen en hun indeling in categorieën en types zoals bedoeld in artikel 3 §3;
- het aantal klachten, opsporingen, onderzoeken en veroordelingen¹⁸in verband met het in artikel 3 §2, §3 en §4 bedoelde geweld;
- het aantal pogingen tot feminicides en gendergerelateerde doding zoals bedoeld in artikel 3, §4;
- het aantal beschikkingen tot tijdelijk huisverbod (...);
- het aantal seponeringen van klachten wegens geweld (...);
- het aantal klachten dat werd ingediend voor feminicides en gendergerelateerde doding en hun poging hiertoe zoals bedoeld in artikel 3, §4 en gendergerelateerd geweld;

¹⁷ Onderlijning door het Controleorgaan.

¹⁸ Hier moet gewezen worden op het gevaar van dubbeltellingen. Een klacht mondt zeer vaak uit in een vooronderzoek in strafzaken. Het is daarnaast niet duidelijk wat wordt bedoeld met "opsporingen" en "onderzoeken". In het normale taalgebruik zijn dat begrippen die dezelfde betekenis kunnen hebben. In strafzaken zijn er ofwel opsporingsonderzoeken (gevoerd onder leiding van de procureur des Konings) ofwel gerechtelijke onderzoeken (gevoegd onder leiding van de onderzoeksrechter). De steller van het ontwerp gebruikt bij voorkeur juridisch gekende begrippen. Daarnaast lijken het 3^e en 7^e streepje van het ontworpen artikel 8, 2^e lid identiek of overlappend.

19. Volgens het wetsontwerp wordt impliciet de doorgifte van *relevante gegevens* aan derden (bestuurlijke overheden of het Instituut) in het vooruitzicht gesteld, om deze derden in de mogelijkheid te stellen om een verslag (artikel 8) op te maken of een studie (artikel 9) te publiceren. Vooraleer op deze doorgifte van *politiegegevens* en informatie aan bestuurlijke overheden en andere derden in te gaan, wordt hierna ingegaan op het gebruik van gepseudonimiseerde en geanonimiseerde persoonsgegevens.

20. Geanonimiseerde gegevens zijn niet (meer) te beschouwen als persoonsgegevens of andere nominale informatie, maar zijn initieel nog altijd politiegegevens of informatie zoals de WPA het stelt (vb. artikel 44/11/7, 44/11/8 en 44/11/9). Gepseudonimiseerde gegevens onderscheiden zich van geanonimiseerde gegevens doordat de eerste alsnog indirect herleidbaar zijn tot natuurlijke personen of politieke informatie waarin persoonsgegevens zijn opgenomen, zoals een gebeurtenis, een voorwerp of plaats. Achter de code of de sleutel gaan immers de effectieve persoonsgegevens en politieke informatie schuil. Het is niet omdat de feitelijke macht van de code of de sleutel niet in handen is van de ontvanger van de gepseudonimiseerde gegevens, dat deze gegevens in hoofdzaak van de ontvanger te beschouwen zijn als geanonimiseerde gegevens. Van belang is of er (een) middel(en)voorhanden (is) zijn waardoor de gegevens redelijkerwijs tot de identificatie van de betrokkene kunnen leiden. Dat is evident het geval voor gepseudonimiseerde gegevens.

21. Geanonimiseerde gegevens (en informatie) bieden in beginsel - vermits niet kan ontkend worden dat de technologische evolutie en IT mogelijkheden steeds meer in staat lijken ook geanonimiseerde gegevens tot de reële persoonsgegevens terug te brengen - wel een grotere bescherming van zowel de belangen van de burger als van de GPI die de gegevens verstrekt doordat de gegevens in principe geen 'persoonsgegevens' meer zijn. Het gevolg is dat de basisvoorwaarden voor de rechtmatige verwerking van (persoons)gegevens niet (meer) van toepassing is. Maar dit geldt alleen voor de ontvanger van de geanonimiseerde gegevens, en dus niet voor de verwerkingsverantwoordelijke die de persoonsgegevens anonimiseert, want ook het 'anonimiseren' is een 'bewerking' of een verwerking van persoonsgegevens (politiegegevens)¹⁹. De geanonimiseerde gegevens en informatie waren immers initieel politieke (persoons)gegevens. ***In casu* lijkt voor de publicatie van het verslag met statistieken door de minister of het Instituut, overeenkomstig artikel 8 van het wetsontwerp, enkel te moeten worden gewerkt met een doorgifte van geanonimiseerde operationele politieke gegevens.**

22. Deze doorgifte van politieke persoonsgegevens en informatie, *in casu* geanonimiseerde gegevens, dient nader te worden uitgewerkt in en uitdrukkelijk te worden bepaald door het wetsontwerp. Zij maakt immers een uitzondering uit op de

¹⁹ Zie art. 26, 2°, WGB.

specifieke bepalingen in de WPA²⁰ inzake de doorgifte van politionele persoonsgegevens en informatie. In de mate men toch met een doorgifte van (al dan niet gepseudonimiseerde) persoonsgegevens zou wensen te werken, dient toepassing te worden gemaakt van artikel 29 WGB, dat de principes van een verdere verwerking uiteenzet.

Tot slot moet ook hier gewezen worden op de bijkomende inspanningen naar capaciteit die van de GPI (wellicht voornamelijk de federale politie, meer bepaald DRI) zal gevraagd worden om uitvoering te geven aan de anonimisering of pseudonimering van de persoonsgegevens vooraleer over te maken aan de Minister voor Gendergelijkheid of het Instituut.

Artikel 9

23. Artikel 9 bepaalt dat de minister of het Instituut om de 2 jaar een studie publiceert over feminicides en gendergerelateerde dodingen. Hiervoor dient men te beschikken over gedetailleerde informatie vanwege de parketten en GPI. **Ook hier werd geen formele regeling inzake een dergelijke doorgifte van politionele persoonsgegevens en informatie voorzien, zodat ook dit aspect nader te worden uitgewerkt door de steller van het ontwerp (cfr. supra randnummer 22).**

De koning bepaalt de uitvoeringstermijn en modaliteiten voor dit artikel. **Ook hier dient te worden voorzien dat dit zal gebeuren na het voorafgaand advies van het Controleorgaan (cfr. supra randnummer 9).**

Artikel 11

24. Elk slachtoffer van het in artikel 4 bedoelde geweld heeft overeenkomstig artikel 11 recht om klacht in te dienen en aangifte te doen bij de politiediensten. De Koning zal bepalen hoe klachten digitaal kunnen worden ingediend. **Ook hier dient te worden voorzien dat dit zal gebeuren na het voorafgaand advies van het Controleorgaan.**

25. Het slachtoffer heeft verder het recht om te worden gehoord in een geschikt lokaal dat de nodige voorzieningen biedt, door een lid van de politiediensten dat is opgeleid in gendergerelateerd geweld in

²⁰ De WPA voorziet op verschillende plaatsen de doorgifte van politionele gegevens naar bestemmingen die niet als "bevoegde overheden" in de zin van titel 2 WGB kunnen worden beschouwd. Zo kunnen de persoonsgegevens en informatie worden meegedeeld aan overheden van bestuurlijke politie, zoals de burgemeester en de Minister van Binnenlandse Zaken, om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen (art. 44/7 WPA). Verder kan worden verwezen naar artikelen die de doorgifte van politiegegevens regelen, zoals de artikelen 44/11/9 § 2 en artikel 44/11/10 WPA. Ook deze bepalingen voorzien in de mededeling van politionele gegevens (persoonsgegevens en informatie) naar bestemmingen die niet onder het toepassingsgebied van titel 2 WGB vallen.

de zin van artikel 19 van deze wet. **Ook deze bepalingen hebben alleszins een impact op de GPI, zowel qua logistiek ('geschikt lokaal'), als in het bijzonder naar organisatie (opleiding).**

De paragrafen 1 en 2 van het ontworpen artikel 11 lijken bovendien overbodig, want in essentie niet meer dan een herhaling of parafrasering van reeds bestaande wettelijke en reglementaire bepalingen en voorschriften. De 2^e (en gedeeltelijk de 3^e) paragraaf geeft zelfs de indruk dat, *a contrario*, de daarin opgenomen verplichtingen en voorschriften voor de politiediensten niet zouden gelden voor eender welk ander slachtoffer van eender welk ander misdrijf en/of men ziet alleszins moeilijk in waarom bepaalde regels (zoals het verstrekken van een vertaling van de belangrijkste elementen van de klacht, cf. ontworpen §4, 1°) niet zouden moeten gelden voor slachtoffers van andere misdrijven.

De steller van het ontwerp zal – trouwens doorheen het volledige wetsontwerp – meer aandacht dienen te schenken aan het gelijkheidsbeginsel in strafzaken, wat betekent dat, als men slachtoffers van verschillende soorten misdrijven (enerzijds de slachtoffers van de in dit wetsontwerp bedoelde misdrijven anderzijds de slachtoffers van alle andere misdrijven), anders en/of meer specifiek (met meer rechten of mogelijkheden bv.) wil behandelen, daarvoor een redelijke en objectieve verantwoording moet zijn.

26. Daarnaast dient de GPI in het kader van een klacht of aangifte de betrokkene in kennis te stellen van diverse rechten, waaronder een tolk, verhoord te worden door een persoon van het geslacht van diens keuze, enz. ... Er kunnen verder overeenkomstig § 5 in samenspraak met het slachtoffer specifieke beschermingsmaatregelen worden toegepast, waaronder uithuisplaatsing, contactverbod, stalkingalarm, enz. ...

27. Tenslotte bepaalt §7 dat ingeval van een bestuurlijke aanhouding met toepassing van artikel 74/7 van de *wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen*²¹, de politiediensten de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) op de hoogte moeten brengen van onder meer de klacht of aangifte, de hoedanigheid van de betrokkene als slachtoffer van geweld, de elementen in verband met de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de conform artikel 13 (artikel 13 voorziet hieromtrent echter niets; wellicht wordt artikel 11 §5 bedoeld ?) uitgevoerde beoordeling van de beschermingsbehoeften van het slachtoffer. **Hier dient derhalve een specifieke gegevensflux naar DVZ te worden voorzien door de GPI.**

²¹ Wet van 15 december 1980.

Artikel 12

28. Dit artikel voorziet het gebruik van een risicotaxatie-instrument en risicobeheersinstrument, verder uit te werken door de Koning, bij alle klachten, meldingen of procedures in verband met het in artikel 3 bedoelde geweld. **Ook hier is er dus een impact op de werking van de GPI gelet op het verplichte gebruik van voormelde (nog te ontwikkelen) instrumenten.**

Artikel 13

29. De minister of het Instituut houden conform dit artikel een lijst bij van alle opleidingen die voldoen aan de algemene principes van deze wet, onder meer voor leden van de politiediensten, met betrekking tot feminicides en gendergerelateerde dodingen, met inbegrip van het in artikel 4 bedoelde geweld.

Artikel 19

30. Dit artikel sluit aan op voormeld artikel 13, en past artikel 142*quater* van *de wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus*²² aan, door de toevoeging van een punt 5° bij de door de politiescholen verstrekte opleidingen, meer bepaald inzake : *"de bijstand aan de slachtoffers, meer bepaald op het vlak van de feminicides, gendergerelateerde dodingen en geweld zoals bedoeld artikel 4, §3..."*.

Artikel 20

31. Artikel 20 tenslotte voorziet dat de reeds in dienst zijnde leden van de politiediensten binnen twee jaar na de inwerkingtreding van dit hoofdstuk (zijnde, overeenkomstig artikel 21 §1 van het wetsontwerp, de eerste dag van de tweede maand die volgt op de publicatie in het Belgisch staatsblad), de in artikel 22 (het wetsontwerp heeft echter geen artikel 22, dit moet wellicht het artikel 13 zijn ?) bedoelde opleiding volgen. **Voormelde artikelen 13, 19 en 20 hebben derhalve andermaal een grote impact op de werking van de GPI, in het bijzonder dit keer voor de politiescholen. De voorziene timing om alle leden van de politiediensten binnen de twee jaar na inwerkingtreding van de wet, een nieuwe nog te creëren opleiding te geven, is alleszins bijzonder ambitieus te noemen. De vraag is vooral in welke mate dit realistisch te noemen is gezien ook de reeds zeer krappe opleidingscapaciteit.**

Het blijkt duidelijk dat huidig wetsontwerp een significante impact zal hebben op de politiediensten en politiescholen, zowel naar budget als (operationele en administratieve)

²² Wet van 7 december 1998.

capaciteit. Het blijkt verder niet dat hieromtrent voorafgaand overleg is gepleegd met de GPI of het politieonderwijs, wat, naar luid van de notificatie van de Ministerraad van 28 oktober 2022, blijkbaar nog dient te gebeuren, nadat alle relevante adviezen zijn ingewonnen. Het COC had niet enkel liever gezien dat deze consultatie reeds gebeurd was vooraleer de tekst van het wetsontwerp op te stellen en benadrukt alleszins het belang van een doorgedreven consultatie met de GPI, gelet op de hoger geschetste impact op zijn werking en gelet op de noodzakelijke amenderingen van dit ontwerp zoals in dit advies verwoord.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie,

verzoekt de aanvrager rekening te houden met de hogervermelde opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 23 januari 2023.

Voor het Controleorgaan,

Voor de voorzitter, afwezig

Frank Schuermans (GET)

Lid-raadsheer